

ju.remissvar@regeringskansliet.se
ju.da@regeringskansliet.se

Remissvar avseende Domstolsverkets promemoria Muntlig förhandling i allmän förvaltningsdomstol

Ert dnr: Ju2023/00655

Förvaltningsrätten har, utifrån de utgångspunkter domstolen har att beakta, följande synpunkter.

Förvaltningsrätten är generellt sett positivt inställd till de föreslagna bestämmelserna i 17 a–c §§ förvaltningsprocesslagen (1971:291), FPL, om att en berättelse av part, vittne eller sakkunnig ska dokumenteras genom en ljud- och bildupptagning, samt att det som iakttas vid syn ska dokumenteras genom en ljud- och bildupptagning. En sådan ordning kan bidra till ökad rättssäkerhet vid en prövning i kammarrätt. Domstolen vill emellertid framföra följande.

Beträffande förslaget till 17 a § FPL är det otydligt vad som avses med *berättelse av en part*. Som konstaterats i promemorian skiljer sig muntliga förhandlingar i allmän förvaltningsdomstol åt från förhandlingar i allmän domstol i flera hänseenden. Exempelvis hålls inte s.k. partsförhör i allmän förvaltningsdomstol i strikt mening. Därtill omfattas även den ansökande eller beslutande myndigheten av begreppet *part* i allmän förvaltningsdomstol. Promemorian tydliggör särskilt att den unges ställföreträdare berättelse i mål enligt lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) inte ska dokumenteras med ljud och bild. Det saknas dock ett ställningstagande om en företrädare för myndighetens berättelse också ska dokumenteras med ljud och bild. Muntlig förhandling i allmän förvaltningsdomstol utgör förvisso ett komplement till det skriftliga under-

laget i målet, men det är inte ovanligt att myndighetens företrädare redogör för nya omständigheter och svarar på frågor från övriga parter vid en muntlig förhandling. Det måste även beaktas att allmän förvaltningsdomstol hanterar ett stort antal måltyper och att sakfrågorna inte sällan skiljer sig åt mycket i art och omfattning jämfört med mål i allmän domstol. Förvaltningsrätten önskar därför tydliggöranden i dessa avseenden. Därtill krävs ytterligare tydliggöranden om vilken del av en parts berättelse som ska dokumenteras, dvs. om det enbart är svar på frågor som ställs till parten/parterna eller även partens/parternas sakframställning och/eller slutanföranden.

Förvaltningsrätten önskar även ett resonemang om hur förslaget till 17 a § FPL är avsedd att tillämpas i mål enligt lagen (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård och lagen (1991:1129) om rättspsykiatrisk vård. Förhandlingar i dessa mål skiljer sig i flera hänseenden åt från andra förhandlingar i allmän förvaltningsdomstol. Exempelvis kan en muntlig förhandling antingen hållas genom att parterna och den sakkunnige läkaren närvarar via videolänk från sjukhuset, eller att rätten är på plats på sjukhuset. I det senare fallet sker förhandlingen helt utanför domstolens egna lokaler och då behöver annan teknisk utrustning användas för att dokumentera ljud och eventuellt även bild vid förhandlingen, vilket väcker flera frågor om sekretess och teknisk behandling av personuppgifter som är känsliga. Med beaktande av det som ovan redogjorts för om begreppet *part* vill förvaltningsrätten även belysa att chefsöverläkaren i psykiatrimål intar en något annorlunda ställning än andra myndigheter i förvaltningsprocessen.

Förvaltningsrätten anser att det är positivt att 9 § tredje stycket FPL ska gälla i kammarrätten i stället för regleringen i respektive speciallagstiftning. Det bidrar till en mer enhetlig hantering av muntlig förhandling i kammarrätt. Med beaktande av den starka presumtion för muntlig förhandling efter enskild parts begäran som gäller enligt FPL och som redogörs för i promemorian, framstår det dock som tveksamt om

ändringen kommer innebära den flexibilitet och effektivisering som eftersträvas.

Detta yttrande har beslutats av lagmannen Ulrika Melin efter föredragning av förvaltningsrättsfiskalen Anna Andersson.

Ulrika Melin

lagman